

Najważniejsze przesłania istotne dla wszystkich lekarzy zlecających antybiotyki

Co można zrobić

1. Należy zapoznać się ze wszystkimi zaleceniami dotyczącymi stosowania antybiotyków oraz profilaktyki i kontroli zakażeń istotnymi dla danej specjalizacji medycznej i stosować je w praktyce [uzgodnione stanowisko ekspertów].
2. W razie stwierdzenia przypadków nieprzestrzegania wytycznych lub protokołów przez pracowników szpitala należy zapytać ich o powody takiego postępowania i pomóc im zrozumieć, co robią źle [69] [uzgodnione stanowisko ekspertów].
3. Należy na bieżąco monitorować schematy antybiotykooporności na swoim oddziale, w szpitalu i w warunkach pozaszpitalnych [31] [uzgodnione stanowisko ekspertów].
4. W razie wątpliwości przed przepisaniem antybiotyku należy [25,26,53,70] [uzgodnione stanowisko ekspertów]:
 - sprawdzić lokalne, regionalne i krajowe dane epidemiologiczne;
 - poszukać wskazówek i zwrócić się z prośbą o radę do starszych stażem kolegów lub członków zespołu ds. antybiotykoterapii.
5. Przed rozpoczęciem antybiotykoterapii upewnić się, że posiewy są prawidłowo pobierane i wysyłane do laboratorium mikrobiologicznego [31,42,70,71].
6. Rozpoczynać antybiotykoterapię wyłącznie wówczas, gdy istnieją dowody na zakażenie bakteryjne i nie leczyć przypadków kolonizacji bakteryjnej [31,72].
7. Unikać niepotrzebnej profilaktyki antybiotykowej [31,73].
8. U pacjentów z ciężkimi zakażeniami rozpoczynać skuteczną antybiotykoterapię możliwie najszybciej [31,74].
9. Wpisywać w karcie pacjenta informacje dotyczące wskazań do antybiotykoterapii, wyboru leku, dawki, drogi podania i czasu trwania leczenia [31,42,70,71].
10. Regularnie uczestniczyć w szkoleniach i spotkaniach mających na celu wspieranie wdrażania w szpitalu: a) zasad racjonalnego stosowania antybiotyków, b) opartych na dowodach naukowych miejscowych wytycznych dotyczących stosowania antybiotyków oraz c) środków profilaktyki i kontroli zakażeń [52,53].
11. Przy ocenie antybiotykoterapii po 48-72 godzinach (lub możliwie najszybciej po udostępnieniu wyników badań mikrobiologicznych) należy odpowiedzieć sobie na następujące ważne pytania [42,70]:

Czy u pacjenta stwierdza się zakażenie, które odpowie na podanie antybiotyków?
Jeżeli tak:

- i. Czy pacjent przyjmuje właściwy antybiotyk/właściwe antybiotyki w odpowiedniej dawce i czy zastosowano prawidłową drogę podania?
- ii. Czy w leczeniu tego zakażenia można by było zastosować antybiotyk o węższym spektrum działania?
- iii. Jak długo pacjent powinien otrzymywać antybiotyk/antybiotyki?